

СВІТОВИЙ ДОСВІД І ЄВРОПЕЙСЬКА ПРАКТИКА ІНТЕГРАЦІЇ НАУКИ І ОСВІТИ

Шипко Олена Сергіївна
Науковий керівник ст. викл. Снігова С.М.
Автомобільно-дорожній інститут
Державного вищого навчального закладу
Донецький національний технічний університет

Проблема інтеграції науки і освіти є актуальною в наш час тому що інтеграція – це необхідна складова високого рівня розвитку науки і освіти. А без розвитку науки і освіти неможлива підготовка кваліфікованих кадрів, неможливий розвиток всіх галузей економіки країни. Проте, в Україні цьому питанню приділяється недостатня увага. В першу чергу не виділяється достатнє фінансування, що забезпечило б реалізацію всіх проектів, що стосуються розвитку і інтеграції науки і освіти.

Розглядаючи процеси інтеграції освіти та науки у західних країнах можна відмітити появу нових концепцій інтеграції. З багатьох моделей варто виділити досвід країн Західної Європи та США.

Можна виділити п'ять способів, що дозволяють ВНЗ у Західній Європі трансформуватися в інноваційні і підприємницькі інститути з диверсифікованою фінансовою базою. Диверсифікована фінансова база надає більше можливостей для стійких інновацій і дозволяє ВНЗ розвивати систему інвестиційних фондів для розвитку підприємництва.

У значній мірі завдяки компетентності в сфері взаємозв'язків технології і бізнесу в більшості наведених нижче ВНЗ диверсифіковане фінансування базувалося в основному на зв'язках університетів із промисловістю. У 4 із цих 5 способів мова йде про диверсифікаційні процеси у технічних і дослідницьких ВНЗ, що розширили свою фінансову базу на основі зміцнення зв'язків із регіональними бізнесом і промисловістю.

1. Університет Ворвика в Англії, який можна охарактеризувати як відносно новий, орієнтований на дослідження, реалізуючи стратегію заробляння коштів, зважився на ризиковані інвестиції в кілька нових структур на периферії організації. Одна з таких структур у Ворвику - Виробнича Група Ворвика (WMG). Ця організація, орієнтована на науково-дослідну роботу і прикладні розробки.

2. Університет Твенте в Нідерландах - приклад нещодавно створеного регіонального університету, що володіє потужним технічним ядром, пов'язаного з бізнесом, орієнтованого на міжнародне

співробітництво. Це ВНЗ із вираженою науково-прикладною і соціальною спрямованістю.

3. Університет Стратклайда в Шотландії - стародавній технічний ВНЗ, що розширив свою наукову і технологічну базу, створив у своїй структурі бізнес-школу та інші нові факультети з метою стати сильним чинником наукового й економічного розвитку.

4. Технологічний університет Чалмерса у Швеції - початково невеликий приватний технічний ВНЗ, що став видатним шведським політехнічним університетом, який активно займається трансфером технологій, володіє науковим парком, розвинутим блоком підготовки і перепідготовки управлінських кадрів і працює в тісному контакті з промисловістю.

5. Університет Йонсуу в західній Фінляндії, що виріс із педагогічного ВНЗ в регіонально значимий інститут із більш широкою спеціалізацією. [3]

Високий ступінь мобільності американських університетів є наслідком двох взаємозалежних особливостей: ці установи діють у децентралізованій системі, і вони на декількох рівнях інтенсивно конкурують один з одним. Основним надбанням університетів є інтелектуальна власність, комерційна реалізація якої є стимулом і додатковим джерелом доходів університетів. Критично важливе розходження між США і Європою полягає в тому, що у Європі значно нижча питома вага досліджень, які проводяться в університетах.

ЄС значно відстає від провідних світових економік у плані здійснення досліджень і інвестування в них як у державному, так і приватному секторах. У ЄС валова сума видатків на дослідження зараз становить 1,9% ВВП у порівнянні з 2,7% у США й 3% у Японії. У структурі ЄС обсяг видатків на дослідження неоднорідний. В Ірландії обсяг досліджень сьогодні становить близько 2/3 від середнього показника ЄС, а саме 1,4% ВВП, що значно нижче, ніж у таких базованих на знаннях економіках, як у Швеції (4,27%) і Фінляндії (3,49%). [2]

В Європі інтеграційний процес у науці й освіті включає дві складові: формування співдружності провідних європейських університетів на засадах визначених Великою хартією університетів, і об'єднання національних систем освіти і науки в європейський простір з однаковими вимогами, критеріями і стандартами.

Процеси інтеграції науки і освіти не оминули і Україну. Важливим кроком у цьому напрямку стало проведення науко – практичної Міжнародної конференції “EuroEducation”2008”. Організатори: Європейська Бізнес Асамблея і Клуб ректорів Європи (Оксфорд, Великобританія), Spain Inn Group (Барселона, Іспанія).

Конференція була присвячена проблемам євроінтеграції в галузі науки, освіти і підприємства, підвищення ролі вищої школи в інноваційних

процесах в створенні спільних академічних і післядипломних програм с університетами Каталонії (подвійні дипломи, tailor-programmes, студентська практика), програми практичних семінарів для студентів і викладачів. Міжнародна організація “Global Assurance Limited проводить сертифікаційний аудит на відповідність ВНЗ вимогам стандарта ISO 9001-2001. Сертифікаційна компанія «International Educational Society Ltd» (IES), оцінює рівень ВНЗ за ерудицією і якістю підготовки спеціалістів. Впродовж EuroEducation проводилась церемонія нагородження European Awards Ceremogy престижними нагородами «European quality» («Європейська якість») – за високий рівень освітніх програм; «Socrates International Award» («Міжнародна нагорода імені Сократа») – за особистий вклад в інтелектуальний розвиток сучасного суспільства; «The United Europe » – за особистий внесок в розвиток європейської інтеграції; «Queen Victoria» – за гідність, чесноту та відвагу ; Міжнародний приз «Best Enterprise of Europe» – за досягнення підприємств, що динамічно розвиваються. [1]

В цьому році за високі досягнення в сфері юридичної освіти і науки, що відповідають європейським стандартам, відмітили Одеську національну юридичну академію нагородою «European Quality». Учбова програма цього ВНЗ відповідає європейським стандартам по всім без виключення дисциплінам, унікальним в академії, і єдиним в Україні , є інститут підготовки професійних суддей. Впродовж міжнародної конференції Одеська національна юридична академія отримала запрошення від університету Каталонії спільно навчати студентів юристів. [4]

В майбутньому на Україні спостерігатиметься тенденція зменшення кількості ВНЗ, за рахунок зачинення ВНЗ їх філіалів, які не будуть відповідати міжнародним стандартам. В наш час ВНЗ не проходять акредитацію через незадовільні знання, що отримують студенти у таких навчальних закладах, через відсутність матеріально- технічної бази і кваліфікованих кадрів.[5]

Україна не лишилася осторонь інтеграційних процесів в 2008 р. Інтеграційні процеси науки і освіти дадуть змогу українським навчальним закладам відповідати критеріям європейської освіти.

Література:

1. euro-education.ru
2. <http://www.prof.msu.ru/conf/conf14.htm>
3. http://innov.etu.ru/Innov_W/innov.html
4. Ткач Л. Н. «Європейське визнання вітчизняної юридичної освіти»//«Голос України».-№208(4458) ;31 жовтня.- 2008
5. Суліма С.С. «Чи будуть визнавати дипломи українських ВНЗ в Європі»//«Голос України».- № 57(4307); 25 березня .-2008